

Kaipaankin vieläkin isompaa

Sunnuntain sanomalehti on normaalistikin aika paksu. Se sisältää paljon hidasta journalismia, joka ei ole kiinni tässä päivässä. Juttuja on puita pitkään, mikä näkyy laadussa.

Nyt lehti suorastaan pursui paksuuttaan. Ensin näytti, että jakelussa olisi sujahtanut kaksi aviisia sisäkkäin. Kahvipöydässä lehteä availlessani sen sisältä paljastui värikäs ison halpakauppaketjun mainosliite, peräti 16-sivuinen broadsheet.

Mainonta mahdollistaa hyödyllisiä toimintoja. Siitä huolimatta olen raapustanut postilaatikkoni kanteen vienon toivomuksen, että ei ilmaisjakelua. Postinjakajat noudattavat hyvin tätä pyyntöä. Joskus lootaan ilmestyy taitavasti naamioituja mainoksia, jotka kyllä joutuvat oitis paperinkeräykseen.

Sunnuntain lehden välistä löytynyt isokokoinen mainoslehti ei yllättäen ärsyttänyt, vaan palautti mieleen mukavia muistoja. Aikoinaan ison sanomalehden lukeminen aamiaispöydässä koetteli sopua. Siinä vähän lasit ja kupit kellahtelivat. Mutta se opetti myös sopeutumaan. Joskus pallinaamat jopa kuuntelivat, kun isä vähän selosteli aamun uutisia.

Broadsheet-lehden historiaan liittyy mielenkiintoisia piirteitä. Britanniassa alettiin 1700-luvulla verottaa sanomalehtiä. Koska veroviskaaleiksi ei silloinkaan ollut eksynyt mitään ruudinkeksijöitä, vero määrättiin sivumäärän mukaan. No, julkaisijan oli helppoa pienentää menoja – vähennettiin sivuja ja suurennettiin kokoa.

Isokokoiset sanomalehdet ovat pikkuhiljaa kadonneet. Merkittävistä lehdistä enää Turun Sanomat ja Maaseudun Tulevaisuus ovat pitäneet pintansa. Ne ovat muutenkin kelpo julkaisuja! Luen molempia silloin tällöin ja ostan satunnaisesti jopa lyhytaikaista nettilukuoikeutta. Ruudulta vaan on niin tylsää tihruta.

Tutkimusten mukaan siirryttäessä broadsheetistä tabloidiin tapahtuu seuraavaa. Kuvien koko ja määrä säilyy lähes entisellään. Koska lehden pinta-ala pienenee, tekstin määrä vähenee. Laatulehdetkin liukuvat keltaisen lehdistön suuntaan. Se on kai nykyaikaa!

Opiskeluajan solussani asui hemmoja eri puolelta maata. Käytimme yhteisvastuullisesti osan opinlainsuojamme Hesarin tilaukseen. Aamuisin lehdestä käytiin jopa kiistaa. Solussamme majaili myös yksi turkulainen. Häneltä jäi mieleen Turkkarin määritelmä: se on ainoa urheilulehti, joka julkaisee myös kuolinilmoituksia.

Olen ollut aina hyvin riippuvainen sanomalehdistä. Harvat lehdistöä koskeneet lakot ovat kiristäneet pinnaa. Vieraisissa paikoissa tutkiskelen, mistä saisi päivän lehden. Saatan köpötellä pitkänkin matkan lehtikioskiin.

Kilpailu asiakkaiden euroista on kovaa. Ammatillaiset suunnittelevat vakavalla mielellä mainontaa. Sen tuloksia pystytään myös mittaamaan tarkasti. TV-mainonnan tehoa nakertavat erityisesti netin suoratoistopalvelut, joissa mainokset voi ”ostaa pois”. Ja toinen mainostajien kiusa on telkkarin kaukosäädin.

Suorastaan massiivinen broadsheet-kokoinen mainosliite maan päälehden välissä maksaa varmaan hurjasti. Samalla se ohittaa fiksusti kansalaisten mainoskiellot.

Omankin käyttäytymiseni perusteella uskallan ounastella, että tällainen printtimainonta on hintansa väärttiä. Liite tuntuu arvokkaalta, ja sitä selataan. Paljon tarjouksia jää mieleen. Saatetaan lähteä shoppailemaan.

pajen.fi